

naar det sørgelige Tidspunkt indtraf, at Hertugdømmerne bleve os fraaristede, da vilde den Regjering, som til den Tid var tilstede, enhver Hans Majestæt Kongens Samtykke til at ophæve Rigsraadet — det var for mig det Naturligste . . .

Formanden: Det ærede Medlem har maastee ikke lagt Mærke til, at jeg har erklæret, at en saadan Paastand ikke kan taales, saasom den er lovsfridig. Jeg maa bede det ærede Medlem at afholde sig fra slige Ytringer.

N. Masmussen: Jeg skulde gjerne rette mig efter Formanden, naar jeg blot vidste, hvad der var tilladeligt, men jeg haaber dog, at Formanden i saa vigtig en Sag som denne vil bære over med en Rægmænd, hvis der skulde falde en Ytring, som maastee kunde være lidt anstødelig, men som Formanden kan være overbevist om er udgaaet fra en oprigtig Mand. Vi have under disse Grundlovsforandringer og Grundlovsforhandlinger hørt og seet Meget. Vi have hørt, hvorledes Regjeringen i sin Tid har paaberaabt sig, at denne Grundlovsforandring var en Nødvendighed af Hensyn saavel indadtil som udadtil; vi have hørt, at den nuværende Regjering har udtalt, at den aldrig har paaberaabt sig Udlandet; vi have under disse Grundlovsforandringer, og navnlig tydeligt i den sidste Tid hørt, at Hovedhensigten dog har været den at komme den almindelige Stemmeret tillivs. Nu kunde jeg være meget tilbøjelig til at omtale visse store Træl af disse Grundlovsforhandlinger, men af Frygt for Formanden tør jeg ikke. Jeg kunde saaledes have været tilbøjelig til at nævne, hvorledes den daværende Finantsminister i Rigsraadet i sin Tid omtalte den kostfærdige Absolutisme, hvorledes han lagde Syberne paa Sinde, at, om de vilde have nogen Krigsflaadeerstatning, da maatte de være søielige i Forsatningsagen. Saaledes, mine Herrer, er der kommet Momenter til, som synes mig at have været ulloge Træl, som maae have opvirket Gemhyterne og ikke kunne have gjort Andet end en skadelig Virkning. Vi have seet, hvorledes en af Folkets Talsmænd og unægtelig en af Landets Hædersmænd har indlaabt sig paa Underhandling med en af Landets største Godseiere,

paa samme Tid som denne Folkets Talsmand stod paa Thinge og talte Folkets Sag. Hvorledes Folk have opfattet dette, kan Enhver begribe. At gaae hen og sige til sin Modstander: „Hold kun ud, saa skal Du faae Ret“, det er i mine Dine og Tanker den forbærveligste Maade at træde op paa. Saa kom Valgene den 30te Mai, de falbt strax ovenpaa en Krig, hvor Folket maastee var mere udmattet og mere sløvt end nu. Men hvad der gjorde, at Folket ikke ret var sig bevidst, var den forferdelige Maade, hvorpaa Sagen var ført frem baade i Skrift og Tale, og alt det Blændværk, der blev stillet op for den store almindelige Befolkning. Der efter kom Sagen for paa Rigsdagen, og endelig naaede den saa langt, at vi fik en Oplysning, en Appel til Folket ifølge Grundlovens § 100. Nu viser det sig tydeligt, at den Landsdeel, som maastee med Rette har været betragtet som sløv, har opmandet sig, og det viser sig, at Dernes Beboere, som have været betragtede som mere politiske Folk, ere gaaede den modsatte Vej. Vi have det sørgelige Syn i dette Dieblis, at den almindelige Befolkning har valgt Bondemænd ud af deres Midte, for at de skulle sidde her idag og aflægge Bidnesblyd om deres egen Ringhed og Udygtighed. Syberne have valgt Folk af deres egen Midte, for at neblægge den alvorligste Protest mod, at Grundloven indskrænkes. Nu vil det, mine Herrer, komme til, at vise sig i Tiden, hvem der har havt Ret, og hvem der har havt Uret, men efter Alt, hvad der er passeret, er min Overbevisning ikke bleven rokket. Jeg skal idag som altid neblægge et bestemt Nei.

Christiansen: Da det store vigtige Spørgsmaal, nemlig Grundlovsforandringen, som der har været talt saa Meget for og imod, nu nærmer sig sin endelige Afgjørelse, kunde det jo synes, at det ikke var værd for et saamyngt Medlem som mig at tage Ordet, og det er heller ikke uden med dyb Veemod, jeg gjør det; men det er inderlig Kjærlighed til mine Medmennesker og mit elskede Fædreland, der har bragt mig dertil. Det er os Alle bekendt, at ved vor Friheds Grundvold, vor folkelige Valglov, som nu endeel Medlemmer her i Thinget ere ifærd med at faae begravet, uagtet